Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на финансите	**Нормативен акт:** Проект на Решение на Министерския съвет за изменение на Закона за държавната финансова инспекция
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	● Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Пламен Тодоров - директор на дирекция „Правна“ на Агенция за държавна финансова инспекция	**Телефон и ел. поща:** 02/9859 5111; ел. поща: p.todorov@adfi.minfin.bg

Проблем/проблеми за решаване:
Проблем 1 „Необходимост от привеждане в съответствие на чл. 25, чл. 32, ал. 1 и ал. 2, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от Закона за държавната финансова инспекция с Националния план за въвеждане на еврото в Република България и със Закона за въвеждане на еврото в Република България“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

На основание Решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и чл. 4 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ), считано от 1 януари 2026 г. еврото се въвежда като официална парична единица в Република България.

С оглед отразяването на промените, които ще настъпят след замяната на лева с еврото като национална валута и в изпълнение на мерките, залегнали в Националния план за въвеждане на еврото в Република България, са подготвени изменения в действащия Закон за държавната финансова инспекция (ЗДФИ) относно възстановяването на вредата, причинената във валута, при търсене на пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ, с оглед адаптирането му към новата парична единица.

С проекта на Закон за изменение на ЗДФИ (ЗИЗДФИ) се определят и стойностите на глобите и имуществената санкция в евро, налагани от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) при установяване на административни нарушения на бюджетната, финансово-стопанската и отчетническата дейност в подконтролните обекти. С изменението се цели постигането на съответствие в техническото представяне на посочения размер на глобите и имуществената санкция от лева в съответните стойности в евро, съгласно изискванията на чл. 12 и чл. 13 от ЗВЕРБ и Регламент (ЕО) № 974/98 на Съвета от 3 май 1998 година относно въвеждането на еврото.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не би могъл да се реши в рамките на съществуващата нормативна уредба. С предлаганите изменения се цели прецизност и правна сигурност в контекста на въвеждането на еврото като официална валута в Република България, тъй като след датата на въвеждане на еврото би възникнало несъответствие между текстовете на ЗДФИ и новата валутна единица, което може да породи правна неяснота и затруднения при прилагането на разпоредбите му.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

В действащия ЗДФИ разпоредбите относно възстановяването на вреда, причинена във валута, при търсене на пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ, както и размерите на глобите или имуществената санкция, налагани от директора на АДФИ, не са посочени в евро, поради което е необходимо да се направят изменения.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

С приемането на ЗВЕРБ се създава необходимата уредба относно процеса по смяна на официалната парична единица. Предлаганите изменения произтичат от ЗВЕРБ и Националния план за въвеждане на еврото в Република България. Промените са част от дейността по подготовката за въвеждане на еврото.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели:

Цел 1 „Привеждане в съответствие на чл. 25, чл. 32, ал. 1 и ал. 2, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от Закона за държавната финансова инспекция, в които са определени правилата за възстановяването на вредата, причинена във валута, при търсене на пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ и размерите на глобите и имуществената санкция в лева.“

С приемането на ЗИЗДФИ се цели актът да бъде приведен в съответствие със ЗВЕРБ и Националния план за въвеждане на еврото в Република България с оглед въвеждането на еврото като официална парична единица в Република България от 1 януари 2026 г. За постигане на посочената цел и за решаване на проблема е необходимо:

- да се измени разпоредбата на чл. 25 от ЗДФИ относно възстановяването на вредата, причинена във валута, при търсене на пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ, както и прецизирането ѝ за по-голяма яснота относно преценката за деня, към който следва да бъде взет предвид референтният обменен курс на Европейската централна банка: към деня на причиняване на вредата или към деня на откриването ѝ;

- да се изменят административнонаказателните разпоредби на чл. 32, ал. 1 и ал. 2, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от ЗДФИ, в които са определени размерите на глобите и имуществената санкция в лева, като бъдат променени в евро, с оглед адаптирането им към новата парична единица.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ)

2. Лица, попадащи в обхвата на чл. 4 и чл. 32 от ЗДФИ:

2.1. бюджетни организации;
2.2. държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, както и общински предприятия;
2.3. търговски дружества с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала;
2.4. търговски дружества, в чийто капитал участва с блокираща квота лице по т. 2.2. или т. 2.3.;
2.5. юридически лица, които имат задължения, гарантирани с държавно или общинско имущество;
2.6. юридически лица по Закона за юридическите лица с нестопанска цел и неперсонифицираните дружества по Закона за задълженията и договорите, в които държавата или общината участват пряко или косвено в имуществото им;
2.7. администратори на помощ, получатели на държавни или минимални помощи, лица, финансирани със средства от държавния или от общинските бюджети, по международни договори или програми на Европейския съюз, както и лица, финансирани със средства от държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон - по отношение разходването на тези средства.
2.8. виновни длъжностни лица и лица, които работят по граждански договори за управление и контрол, в подконтролен обект по ЗДФИ, когато:
2.8.1. са нарушили нормативен акт, уреждащ бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност, ако не е предвидено наказание в съответния нормативен акт;
2.8.2. не са осигурили достъп на финансовите инспектори до служебните помещения и до документацията;
2.8.3. не са представили в определените срокове на органите на агенцията документи, заверени копия от документи, сведения, справки, декларации за банковите сметки и писмени обяснения;
2.8.4. са представили неточни сведения, справки, декларации, документи и заверени копия от документи;
2.8.5. са осъществили други действия или бездействия, извън случаите по т. 2.8.2. – 2.8.4., които възпрепятстват финансовите инспектори при изпълнение на правомощията им;
2.8.6. не са изпълнили указанията по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗДФИ;
2.8.7. не са спазили предвидения в чл. 18, ал. 2 от ЗДФИ срок;
2.9. виновните лица, установени при извършване на насрещна проверка, за нарушения по т.2.8.2.- 2.8.5.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.*

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът **„Без действие“** се характеризира с непредприемането на никакви действия, които пряко да адресират дефинираните проблеми.
При този вариант няма да бъде нормативно уреден кръгът от въпроси по т. 1.1. - 1.4. от Раздел 1 на настоящата частична предварителна оценка на въздействието, свързани с посочване на

размера на глобите и имуществената санкция в евро в ЗДФИ и възстановяването на вреда, причинена във валута, установена по реда на ЗДФИ.

В резултат на гореизложеното, заинтересованите страни няма да разполагат с точна информация, след въвеждането на еврото като официална парична единица в Република България, в каква парична единица се възстановява вредата, причинена във валута, и в каква парична единица се определят глобите и имуществената санкция, налагани при извършване на административно нарушение по чл. 32, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от ЗДФИ.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

По отношение на Агенция за държавна финансова инспекция - не са идентифицирани положителни (икономически/социални/екологични) въздействия;

По отношение на другите заинтересовани страни - не са идентифицирани положителни (икономически/социални/екологични) въздействия;

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални) въздействия:

Отрицателни (икономически/социални) въздействия по отношение на Агенция за държавна финансова инспекция – в ЗДФИ няма да е нормативно определена парична единица, в която се възстановява причинената вреда във валута, както и размерите на глобите и имуществената санкция, налагани от директора на АДФИ при извършване на административно нарушение по чл. 32, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от ЗДФИ, след приемането на еврото за официална парична единица на Република България.

Отрицателни (екологични) въздействия по отношение на Агенция за държавна финансова инспекция – не са идентифицирани;

По отношение на другите заинтересовани страни - не са идентифицирани отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия;

Специфични въздействия: Не са идентифицирани;

Въздействия върху малките и средните предприятия: Няма въздействие;

Административна тежест: Няма въздействие;

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на предложения проект на акт“:

Описание:

При този вариант ще бъде уреден нормативно кръгът от въпроси по т. 1.1. - 1.4. на Раздел 1 от настоящата частична предварителна оценка на въздействие, целящи правното обезпечаване на въвеждането на еврото в страната относно възстановяването на вредите, причинени във валута, и налагането на административните наказания и имуществената санкция в евро от директора на АДФИ по реда на ЗДФИ.
Ако бъде приет предложения проект на акт, считаме, че нормативно ще бъде осигурено по-пълно постигане на основната цел на АДФИ за осъществяване на последващ контрол за законосъобразност и подобряване на бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност на проверяваните организации и лица, както и за защита на публичните финансови интереси.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия по отношение на АДФИ - въвеждането на описаните нормативни промени ще повиши яснотата в разпоредбите, отнасящи се до възстановяването на вредите, причинени във валута, и размера на глобите и имуществената санкция, налагани от директора на АДФИ при извършване на инспекции за спазване на нормативните актове, които уреждат бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност, след приемане на еврото.

Нормативното уреждане на кръга от въпроси по т. 1.1. - 1.4. на Раздел 1 от настоящата частична предварителна оценка на въздействието ще създаде правна стабилност и ще улесни дейността на органите на АДФИ след въвеждане на еврото в Република България.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия по отношение на другите заинтересовани страни - не са идентифицирани;

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

По отношение на Агенция за държавна финансова инспекция - няма отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия;

По отношение на другите заинтересовани страни - не са идентифицирани отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия;

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани

Въздействия върху малките и средните предприятия: Няма въздействия

Административна тежест: Няма въздействие

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на предложения проект на акт“:**
Ефективност	Цел 1 „Привеждане в съответствие на чл. 25, чл. 32, ал. 1 и ал. 2, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от Закона за държавната финансова инспекция с Националния план за въвеждане на еврото в Република България и със Закона за въвеждане на еврото в Република България“.	3	1

Ефикасност	Цел 1 „Привеждане в съответствие на чл. 25, чл. 32, ал. 1 и ал. 2, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от Закона за държавната финансова инспекция с Националния план за въвеждане на еврото в Република България и със Закона за въвеждане на еврото в Република България“.	З	1
Съгласуваност	Цел 1 „Привеждане в съответствие на чл. 25, чл. 32, ал. 1 и ал. 2, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от Закона за държавната финансова инспекция с Националния план за въвеждане на еврото в Република България и със Закона за въвеждане на еврото в Република България“.	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

1.2.1. По отношение на критерия „ефективност“ относно цел 1 в проекта считаме, че най-високата стойност се постига при Вариант 2, тъй като измененията в ЗДФИ са свързани с въвеждането на еврото като парична единица в Република България, което ще се осъществи на основание Решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от Република България, считано от 1 януари 2026 г., прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изискващ промени в действащата национална нормативна уредба с оглед адаптирането ѝ към новата парична единица.

1.2.2. По отношение на критерия „ефикасност“ относно цел 1 в проекта считаме, че най-високата стойност се постига при Вариант 2, тъй като измененията в ЗДФИ не налагат по необходимост увеличаване на разходите и/или ресурсното обезпечаване на дейността на агенцията.

1.2.3. По отношение на критерия „съгласуваност“ относно цел 1 в проекта считаме, че най-високата стойност се постига при Вариант 2, тъй като измененията в ЗДФИ отговарят на приоритетите, заложени в Националния план за въвеждане на еврото в Република България.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2

„Приемане на предложения проект на акт“

При сравняване на вариантите на действие може да се установи, че най-голяма ефективност има Вариант 2, при който ще бъдат постигнати напълно поставените цели. Няма идентифицирана ефективност при предприемане на Вариант 1.

Сравнението на вариантите по критерий ефикасност показва, че постигането на целите с най-ниско ниво на разходите от всички заинтересовани страни ще е при Вариант 2. При предприемане на Вариант 1 не се предвиждат разходи, но целите няма да бъдат постигнати.

При сравняване на вариантите на действие може да се установи, че най-голяма съгласуваност има Вариант 2, тъй като разпоредбите на чл. 25, чл. 32, ал. 1 и ал. 2, чл. 32а, чл. 32б и чл. 34 от ЗДФИ, ще бъдат адаптирани с оглед въвеждането на еврото в страната. Съгласуваността при Вариант 1 ще е най-ниска, тъй като при този вариант цитираните разпоредби няма да отговарят на изискванията, свързани с въвеждането на еврото в Република България.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Предложените промени не водят до увеличаване на административната тежест за физическите и юридическите лица – подконтролни обекти, доколкото не въвеждат за тях изисквания за заплащане на такси, представяне на документи и други.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Видно от раздел 3 на настоящата оценка на въздействието, актът не засяга МСП, доколкото предложените изменения в ЗДФИ са свързани с друго качество на подконтролния обект – например: бюджетна организация, държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, общинско предприятие, търговско дружество с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала и т.н.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове при реализирането на Вариант 2 за действие - приемане на проекта на Закон за изменение на Закона за държавната финансова инспекция.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

На основание чл. 26, ал. 4, изр. първо от ЗНА проектът на ЗИЗДФИ ще бъде публикуван за обществено обсъждане за срок от 30 дни на интернет страниците на Министерството на финансите и Агенцията за държавна финансова инспекция, както и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

……..……

…….

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Няма приложения ……..……
……
Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:
- Национален план за въвеждане на еврото в Република България;
- Закон за въвеждане на еврото в Република България.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Пламен Тодоров - директор на дирекция „Правна“, Агенция за държавна финансова инспекция към министър на финансите

Дата: 23.12.2025 год.

23.12.2025 г.

X Мерал Каменова - замест...

Пламен Тодоров
директор на дирекция "Правна" в АДФИ
Подписано от: Meral Mehmedova Kamenova

Подпис: